

EMPL juhatuse koosolek

Veebikoosolek

11.10.2023, 15.00-17.00

Osales 12 juhatuse liiget:

Ando Jukk, Ivar Dembovski, Jüri Külvik, Lauri Raid, Linnar Pärn, Martti Kork, Rain Pärn, Jaano Haidla, Meelis Kall, Jaak Nigul, Raul Kirjanen, Silver Rõõmussaar

Tegevmeeskond: Henrik Välja, Kerli Alliksaar, Helena Täär, Pille Meier, Kadri Lainas, Gea Otsa

PÄEVAKORD:

1. JUHATUSE ESIMEHE EESMÄRGID LIIDU TEGEVUSTELE
2. KOMMUNIKATSIOONITEGEVUSTE ÜLEVAADE
3. KLIIMASEADUSE VÄLJATÖÖTAMISKAVATSUSE TAGASISIDE
4. RMK ARENGUKAVA TAGASISIDE
5. EMPL SOTSIAALMAJANDUSLIKU MÕJU UURINGU UUENDAMINE
6. EELARVE TULEM

Meelis Kall tutvustab ennast, kui uut juhatuse liiget. Meelis Kall korraldab ja koordineerib õpet Luual.

1. Juhatuse esimehe eesmärgid liidu tegevustele

Jaano: panin kokku plaani millele liidu tegevuses võiks fokusseerida, mille vaataks koos juhatusega üle.

Peamised väljakutsed:

- Poliitilise toe ja riigisektoris esinduse puudumine
- Nõrk investeerimiskeskond
- Sektori madal globaalne konkurentsivõime, sisendhinnad on kallimad kui konkureerivatel maadel
- Rohepöörde elluviimine riigis on ideoloogiline, mitte teaduspõhine
- FSC on äriiline probleem mitmete sektori liikmete jaoks
- Andmete kvaliteet ja tõlgendamine
- Hariduses vajaliku kvalifikatsiooniga tööjõu puudus

Pikem visioon

- Väärindame kohalikku puitu maksimaalselt Eestis
- Väärindame parimal moel vastavalt puidu kvaliteedile
- Aitame luua sotsiaalmajanduslikku heaolu läbi keskkonnasõbralike toodete

Põhifookus: väärindame metsaressurssi Eestis kõrgemalt. Kolm eesmärki.

- **Sisendhinnad vastavusse turuootusega.** Suurima osakaaluga on tooraine (55-60%) ja energia (10-15%) → Toetame RMK müügitingimuste kaudu kohaliku väärindamise soodustamist.

Olemasolevate tööstusklastrite arendamine, läbi konkurentsivõimelise taastuenergia. *Oleme oma tooraineressursiga suhteliselt üksi. Suures pildis saame kindlad olla ainult oma Eesti raiutavale toorainele. Tuleb töötada nende energialahenduste kallal, mida riik võiks toetada.*

- **Investeeringiskindluse taastamine** → Tööstuspoliitika elluviimiseks on riigis olemas vajaminevad töökohad, kes viivad selle tegevusplaani ellu. Tööstuspoliitika liigub pikaajalise planeerimise tasandile. *Meil ei ole sektori esindatust ja ei ole ka ministeeriumi struktuurides inimesi, kes Puidutööstuse sektori eest võiks seista. Võib-olla on tulnud hea aeg sellega tegeleda. Ühel pool on kliimaministeerium ja teisel pool majandusministeerium. Üks hetk peaks tööstuspoliitika muutuma oluliseks. Tööstuspoliitika selliselt, et oleks pikk vaade.*
- **Andmed korda ja lihtsalt loetavaks** → Sektorit puudutavad andmed peavad olema avalikkusele arusaadavad ja usaldusväärsed. *Andmete temaatikat oleme varasemalt sisemiselt käsitlenud. Mida rohkem korras andmed, seda vähem on võimalust neid interpreteerida, muundada, vastandada. Mida selgemad nad on seda tugevam on sektori positsioon.*

Järgmised sammud

- **Sisendhinnad vastavusse turuootusega**
 - RMKga koostöös luua müügitingimused, mis aitaksid puitu Eestis rohkem vääridada (palk, tehnoloogiline puu, küttepuid)
 - Sisend riigile tööstusparkide toetusmeetmetest
- **Investeeringiskindluse taastamine**
 - Suurem surve koos teiste tööstusalaliitudega valitsusele
 - Kliimaministeerium peab tagama konkurentsivõimelised sisendid
 - Tööstuspoliitika ja ressursside kättesaadavuse eest seismine selgemalt MKMi

Andmed korda ja lihtsalt loetavaks

Alustada tuleb suurematest ja olulisematest numbritest.

- Jõuame nelja suure numbrini (mõõtühik tihumeetrid):
 1. Puidutagavara
 2. Juurdekasv
 3. Palju metsa ära mädaneb
 4. Raiemaht (raadamine)

Kõik numbrid võiks olla jagatavad veel kahte kategooriasse: maj. mets ja piirangutega mets.

Mida rohkem numbreid täpsustame, seda vähem rünnatavad sektorina oleme.

Ando: Võimalik stsenaarium, millest räägitakse: surve suruda Eestit veel rohkem kaitsemetsi rajada.

Jüri: fookused on hästi kirja pandud.

Lauri: väga selgelt ja hästi kokku pandud. Raadamine lahutada raiemahust. RMK arengukava kohta: arengukava eesmärk ei ole vist see, mida taga ajame. Mainekujundus.

Jaak: Maaülikoolis olen rääkinud andmete teemal. Tegelevad taevast mõõtmise teemadega ja lasermõõtmisega, kuid see võtab veel aega. Ükski hetkel kasutatav meetod ei arvesta oksa, mis moodustab u 10%. See tuleks Maaülikooliga täpsemalt läbi rääkida, kas see on nii.

Jaano: Tuleb luua ekspertgrupp. Luua üle Eesti ühtne andmekogumise süsteem.

Jaano: Kolm prioriteeti lukku ja hakkan nendega pihta. Tegevtiimiga pingutame nendega ja vajalikke töögrupe kaasame.

2. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade

16. septembril toimus üle-eestiline Metsarahvapäev – suutsime tabada õiget tonaalsust ja jõudsime väga suure hulga publikuni. Nii meedias kui ka sotsiaalmeedias oleme hakanud aru saama, mida publik ootab. Publiku tagasiside väga positiivne. Oli enam kui 65 meediakajastust + turunduskampaania ning kokku saavutasid meie Metsarahvapäevaga seotud sõnumid 10 miljoni kontakti.

Mõelda, kas ja kuidas olla selle teemaga rohkem pildis kui 1 kord aastas. Lasteaedadele, koolidele? Jõulude ajal? Oleme õppinud rääkima tavainimesega. Keskmine inimene, kes sellele üritusele tuleb on väga madala teadmisega metsandusest.

Põhiline väljakutse – kes on ürituse omanik? Lisaks võiks olla rohkem kaasatulijaid ja kui tahame, et oleks ka metsatööstuse maineprojekt, siis tööstused ise peavad rohkem kaasa tulema.

Viimase paari kuuga oleme suutnud käima lükata 2 suurt narratiivi:

- Tänane halb majandusolukord on suuresti riigi tegemata töö.
- Rohepööre ja selle ideoloogilisus. Oleme ERR-s saanud palju häid kajastusi.

Käega katsutavatest teemadest:

- Loodusmaja. Koordineerisime otsustajate ja arvamusiidrite seisukohti eesmärgiga, et Loodusmaja (Eesti suurim ehitatav tänapäevane puithoone) jaoks riigieelarves vahendid alles jäetaks. Tänaseks on riigieelarvest Loodusmaja rahastamine otsustatud ja ehitushanke võitja välja kuulutatud. Tegu saab olema olulise referentshoonega Eesti puidutööstusele. Hoone olulisim rentnik saab olema Loodusmuuseum. Jälgime ja vaatame, kuidas saame toetada.
- Juhtisime arvamusiidrite narratiive ja initsieerisime artikleid sellest, kuidas mõjutab rohepööre Eesti majanduse konkurentsivõimet ning eestimaalaste heaolu.

Esimene podcast on plaanis järgmisel nädalal valmis teha.

Koolitusprogramm on valmimas. Alustaks novembri lõpus.

3. Kliimaseaduse väljatöötamiskavatsuse tagasiside

EMPL OOTUSED

- **Erialaliitude kaasamine tööühmadesse**
 - Elurikkus ja maakasutus – tegevmeeskonna ettepanek pakkuda EMPL esindajaks Marti Piirimäe (Foreko) – kui ta sellega nõus on.
 - Ressursikasutus ja ringmajandus – tegevmeeskonna ettepanek pakkuda EMPL esindajaks Lauri Raid (VKG)
 - Energeetika – tegevmeeskonna ettepanek pakkuda EMPL esindajaks Jaano Haidla (Graanul Invest)
 - Ruumiloomes ja hooned – tegevmeeskonna ettepanek pakkuda EMPL esindajaks Ivar Dembovski (Raitwood)
- **Töötleva tööstuse tööühma loomine**
 - **Käsitlemaks majanduse konkurentsivõimet ja tööstuse sisendite kättesaadavust**

Järgmise nädala jooksul saab veel anda tagasisidet.

Jaano: on oluline osaleda tööühmades. 26.10 peaks olema sisemiselt selge, keda soovime panna esindama.

4. RMK ARENGUKAVA TAGASISIDE

ARENGUSUUNAD

- Elurikkana hoitud loodus
- Kestlikult ja kliimapositiivselt loodud tulu
- Teadlikum looduskasutus

ARENDUSVALDKONNAD

- Kaasavalt ja laiapindselt planeeriv RMK
- Innovatsiooni ja teadusesse panustav RMK
- Arengut väärtustav RMK

ELURIKKUSE SEISUNDI HOIDMISE JA PARANDAMISE EESMÄRGI MÕÕDIKUD:

- Elurikkuse hoidmise alade kontseptsiooni rakendamisel on antud kuni 100 000 hektarile RMK valduses olevale maale RMK sisene kaitsestaatus.
 - KOMMENTAAR: Eestis on juba väga kõrge kaitsealade osakaal metsamaast, selle edasine suurendamine seab ohtu puidu väärindamise konkurentsivõime ja sellest saadava sotsiaalmajandusliku hüve
- Alla 1 ha suuruste lageraiete, turberaiega ja valikraiega raiutud lankide osakaal lankide kogupindalast on vähemalt 20% raiete aastasest pindalast.
 - KOMMENTAAR: metsade pikaajalist juurdekasvu peab suurendama mis on parim viis kuidas siduda maksimaalselt atmosfäärist süsinikku ning toota kvaliteetset toorainet tööstusele millest tuleb sotsiaalmajanduslik hüve.

ARENGUKAVAST ON PUUDU RMK roll kohaliku tööstuse ja majanduse alustala ja strateegilise partnerina

Võrdluseks Läti riigimetsa strateegia eesmärgid:

1. Suurendada pikaajalist kasumit ja tagada positiivne rahavoog majandustegevusest.
2. Suurendada ettevõtte hallatava vara ja puistute väärtust.
3. Olla stabiilne, usaldusväärne ja prognoositav partner oma klientidele ja teenusepakkujatele.
4. Edendada ja arendada kõrge lisandväärtusega toodete, teenuste ja teadmiste tootmist.
5. Arenda töökeskkonda, mis tõstab töötajate lojaalsust ja vallandab enesemotivatsiooni.
6. Kujundada ühiskonna leebet suhtumist metsakeskkonda ja edendada koostööd metsa majandamisel.
7. Olla vastutustundlik ja usaldusväärne ühiskonnaliige.
8. Suurendada majandatavate metsade panust globaalsete kliimamuutuste leevendamisse, vähendades tootmisprotsessides CO2 heitkoguseid, parandades CO2 sidumise potentsiaali ning säilitades süsinikuvarusid ökosüsteemides ja puittoodetes.
9. Tagada metsa ja sellega seotud ökosüsteemide looduse mitmekesisus, puhkevõimalused ja muud ühiskonnale olulised teenused.

Palume kõigil juhatuse liikmetel, anda tagasisidet metsanduse arengukava osas Henrikule. Üldistatud tagasiside edastame esmaspäeval RMK-le.

5. EMPL SOTSIAALMAJANDUSLIKU MÕJU UURINGU UUENDAMINE

- 2022 majandusaasta kohta
- Vaatame 4 valdkonda: EMTAK 02; 16; 17; 31
- Otsene, kaasnev ja kaudne mõju
- Regionaalne mõju
- Raiemahtude stsenaariumianalüüs
 - Viimane raiemaht (10,6)
 - Stsenaariumid: 9/11/13/15,8
- Eksporditava ümarpuu ja tselluloosihakke kohapeal väärindamise majanduslik mõju

Kas meie ootused on muutunud või jätkame nii nagu varem. 2022 majandus aasta kohta ja valmiks uue aasta alguses. Ootame hinnapakumist.

INFOD

- Keskkonnaagentuur on käivitanud reaalamajanduse projekti raames (MKM) operatiivse raieinfo projekti
- Riigikogus toimus Isamaa fraktsiooni kohtumine ettevõtlusorganisatsioonidega
- MKM tööstusstrateegia
 - 2 ettevõtjat MKM-ile kontaktiks, kelle käest küsida vajadusel nõu ja arvamusi, et neil oleks ettevõtjate list, kellele vajadusel helistada
 - Jaano Haidla
 - Martti Kork
- Eelarve
 - Liigume vastavalt plaanile. Liikmemaksud laekuvad vastavalt planeeritule. Tulude laekumine on prognoosikohane. Mõned tegevused on läinud üle eelarve.

Jaano: tänases majandusolukorras on ka õige aeg potentsiaalsete liikmetega rääkida.

Koosolekut juhatas
Henrik Välja

Protokollis
Kerli Alliksaar